राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) यांच्याकडून मार्जिन मनी लोन योजनेंतर्गत सन २०२३-२४ मध्ये राज्य शासनास प्राप्त झालेल्या रु.५४९.५४ कोटी कर्जावरील व्याजाची परतफेड करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग शासन निर्णय क्रमांकः पूरक १९२४ /प्र.क्र.१९६/३स मंत्रालय विस्तार रूम नं. ६२०, मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०००३२ दिनांक: २४ जानेवारी, २०२५

- संदर्भ :- १. शासन निर्णय, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्रमांक:ससाका २०२३/प्र.क्र.२३/३स, दि. ०४.०५.२०२३.
 - २. शासन निर्णय, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्रमांक: पूरक ०६२३/प्र.क्र.६८/३स, दि. ०३.०८.२०२३.
 - ३. शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. अर्थसं-२०२४/प्र.क्र. ३४/अर्थ-३, दि. ०१.०४.२०२४.
 - ४. शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. अर्थसं-२०२४/प्र.क्र. ८०/अर्थ-३, दि. २५.०७.२०२४.
 - ५.सहायक निदेशक (वित्त), राष्ट्रीय सहकार विकास निगम, नवी दिल्ली यांची दि. ०४.०७.०२४ व दि. ०४.१०.२०२४ रोजीची पत्रे.
 - ६. शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. पूरक-२०२४/प्र.क्र. १०५/अर्थ-३, दि. ०१.०१.२०२५

प्रस्तावना :-

राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) ही सहकारिता मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या अंतर्गत एक वैधानिक संस्था आहे. राज्य शासन (सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग) राष्ट्रीय सहकार विकास निगम पुरस्कृत योजनांतर्गत कृषि प्रक्रिया सहकारी संस्थांना प्रकल्पांच्या उभारणी करिता विहीत केलेल्या आकृतीबंधानुसार योजनेच्या मंजूर वित्तीय आराखड्यानुसार शासकीय भागभांडवल तसेच कर्ज उपलब्ध करून देते. राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) यांच्याकडून महाराष्ट्र शासनामार्फत (Routed Through State Government) खेळत्या भाग भांडवलासाठी सहकारी साखर कारखान्यांना मार्जिन मनी लोन उपलब्ध करून देण्याकरीता संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये धोरण ठरविण्यात आले आहे. सदर धोरणानुसार राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) कडून पात्र सहकारी साखर कारखान्यांना रु.५४९.५४ कोटी (पाचशे एकोनपन्नास कोटी चोपन्न लाख फक्त) इतके मार्जिन मनी लोन संदर्भ क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करुन देण्यात आले आहे. सदर कर्जावरील रु.७६,०४,३०,७३३/- इतके व्याज भरण्याबाबत राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) यांनी दि.०४.०७.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास सूचित केले होते. परंतू सदर रकमेची आर्थिक तरतूद उपलब्ध नसल्यामुळे विहीत कालावधीत व्याजाची रक्कम भरता येणे शक्य झाले नाही. त्यामुळे NCDC ने

दि.०४.१०.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये रु.७६,०४,३०,७३३/-इतके व्याज व दंडनीय रक्कम रु.२,८८,१८,४९४/- अशी एकूण रू.७८,९२,४९,१४७/- इतकी रक्कम अदा करण्याबाबत संदर्भ क्र. ५ येथील पत्रान्वये शासनास विनंती केली आहे. त्यामुळे व्याजाची एकुण रु.७८,९२,४९,१४७/- एवढी रक्कम राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) ला अदा करणे आवश्यक आहे. त्याकरीता सन २०२४-२५ च्या चौथ्या हिवाळी अधिवेशनात कर्जाच्या मुद्दलावरील व्याजाच्या परतफेडीबाबतच्या लेखाशिर्षाखाली रु.७८,९२,४९,१४७/- इतका निधी उपलब्ध करुन घेण्यात आला आहे. सदर निधी NCDC ला उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील सहकार विकासाकरिता राष्ट्रीय सहकार विकास निगम, नवी दिल्ली यांनी राज्यातील आर्थिक अडचणीतील पात्र सहकारी साखर कारखान्यांना महाराष्ट्र शासनामार्फत (Routed Through State Government) खेळत्या भागभांडवलासाठी रु.५४९.५४ कोटी इतके कर्ज मंजुर केले होते. सदर कर्जावरील व्याज रु.७८,९२,४९,१४७/- इतकी रक्कम सन २०२४-२५ परतफेडीच्या हप्त्यापोटी राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम यांना अदा करण्यास या शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे.

२. सदर खर्च चालू आर्थिक वर्षात (२०२४-२५) मध्ये खालील नमूद लेखाशिर्षांतर्गत पुरवणी मागणीद्वारे उपलब्ध झालेल्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

मागणी क्र. व्ही ०१, देशांतर्गत ऋणांवरील व्याज २००, देशांतर्गत इतर ऋणांवरील व्याज

- (०२) कर्जावरील व्याज,
- (०२) (०१) राष्ट्रीय सहकारी विकास महामंडळाकडून मिळणा-या कर्जावरील व्याज (सहकार)

(अनिवार्य)

४५, व्याज (२०४९ १०४३)

३. राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम, नवी दिल्ली यांना मंजूर केलेली उपरोल्लिखित रक्कम अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई यांचेकडून आहरण करुन राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमला त्याचे वितरण करण्यासाठी श्री. सु.पु. पांगारकर, कार्यासन अधिकारी, रोखशाखा, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच, श्री. अंकुश शिंगाडे, उप सचिव (साखर), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

४. उपरोल्लेखित रक्कम RTGS सुविधेव्दारे राष्ट्रीय सहकार विकास निगम. नवी दिल्ली यांना अदा करावयाची असून त्याबाबतचा तपिशल खालीलप्रमाणे आहे.

Name of the account	National Cooperative Development
	Corporation
Name of the bank	State Bank of India
Name of the Branch	Commercial Branch, Nehru place, Delhi
Account No.	३२१६४०५२८७४
IFSC Code	SBIN000879८

- ५. राष्ट्रीय सहकार विकास निगम, नवी दिल्ली यांनी सदर रक्कम प्राप्त झाल्याची पोच महाराष्ट्र शासनास नोंदणीकृत डाकेने/ ई-मेलव्दारे मुद्रांकित पावती पाठवावी.
- **६**. संदर्भाधीन क्र. ४ व ५ येथील वित्त विभागाच्या दिनांक ०१.०४.२०२४ व दि. २५.०७.२०२४ च्या शासन परिपत्रकातील अटींची तसेच, त्यासोबतच्या परिशिष्टातील प्रस्तावाला लागू असलेल्या अटींची पूर्तता होत असल्याचे (परिशिष्टातील अनुक्रमांक ८ येथील अट वगळून) प्रमाणित करण्यात येत आहे.
- ७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५/२०२५/व्यय-२, दि.०८.०१.२०२५ व अनौपचारिक संदर्भ क्र.०३/२०२५/ऋ व ह सं कक्ष, दि. १३.०१.२०२५ अन्वये त्या विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०१२४१७१९२९६४०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरी करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अंकुश शिंगाडे) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

- 9. अपर मुख्य सचिव, (सहकार व पणन) यांचे स्वीय सहायक, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २. उप सचिव (अर्थसंकल्प) यांचे स्वीय सहायक, सहकार, पणन व वस्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ३. अवर सचिव (१७ स), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ४. कार्यासन अधिकारी (रोखशाखा) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई. (३ प्रतीसह)

- ५. कक्ष अधिकारी (व्यय -२/अर्थोपाय/अर्थसंकल्प-१३), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य-१/२, मुंबई/नागपूर
- ७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ८. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- ९. साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
- १०. सह संचालक, लेखा व कोषागरे (संगणक शाखा) नवीन प्रशासन भवन, ५ वा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई
- ११. सहायक निदेशक (वित्त) राष्ट्रीय सहकार विकास निगम, ४ सिरी इन्स्टिट्यूशनल एरिया, हौज खास, नवी दिल्ली ११० ०१६
- १२. प्रादेशिक संचालक, राष्ट्रीय सहकार विकास निगम, ५ बी.जे. रोड, पुणे.
- १३.निवड नस्ती (कार्यासन ३-स).